

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 19CbZm/247/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113227978
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Baranová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8113227978.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudkyňou JUDr. Danielou Baranovou v právnej veci žalobcu: I., právne zastúpeného JUDr. Ľubošom Bajuzíkom, advokátom so sídlom kancelárie Nám. Slobody 2, 066 01 Humenné proti žalovanému: I., o zaplatenie 400 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Z r u š u j e zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Prešov, č. k. 19Zm/128/2013-6 zo dňa 1. 10. 2013 v celom rozsahu.

Žalobca je p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 24 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 27. 9. 2013 podal žalobca na tunajšom súde návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu, ktorým žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť zmenkovú sumu vo výške 400 eura so 6 % úrokom od 16. 9. 2013 do zaplatenia zmenkovej sumy, zmenkovú odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy, t. j. 1,33 eura, pričom svoj návrh odôvodnil tým, že „žalovaný vystavil vlastnú zmenku bez protestu, ktorá znela na rad žalobcu v Humennom dňa 8. 8. 2013. V zmenke sa žalovaný zaviazal na zaplatenie zmenkovej sumy 400 eur a to do 15. 9. 2013. Plniť sa malo v mieste trvalého bydliska žalobcu na Jilemnického sadoch 14, 066 01 Humenné. Žalovaný nebol písomne vyzvaný na zaplatenie zmenkovej sumy z predmetnej zmenky. Na zmenku sa ku dňu podania návrhu neplnilo vôbec.“

Okresný súd Prešov dňa 1. 10. 2013 pod č.k. 19 Zm/128/2013-6 vydal zmenkový platobný rozkaz.

Žalovaný proti zmenkovému platobnému rozkazu podal včas námietky, v ktorých uviedol, že „dňa 8. 8. 2013 ako záujemca o zamestnanie v zahraničí, konkrétne v Arabských emirátoch po telefonickej dohode s p. I., s ktorým v minulosti pracoval a ho osobne poznal, zúčastnil pohovoru v Humennom, ktorý on sám osobne sprostredkoval. Pohovor bol uskutočnený v miestnom hoteli v blízkosti železničnej stanice, ktorého názov si nepamätal. Tam sa spoločne stretli s p. I., sadli si spoločne do reštaurácie. Po zoznámení, p. Ing. Žolna, ktorý vystupoval ako sprostredkovateľ práce v Arabských emirátoch začal vysvetľovať systém života v Arabských emirátoch, aké postavenie tam majú zahraniční zamestnanci, čo je predmetom práce, čo je potrebné dodržiavať, aké sú tam zvyky, dodržiavanie bezpečnosti práce, že v prípadoch porušenia dochádza k vyhosteniu z krajiny, upozornil na zvyklosti a následné sankcie tamjších úradov. O konkrétnej práci, o ktorú prejavili záujem ich informoval, že môžu vykonávať len pomocné stavebné práce, o konkrétnostiach nehovoril. Ďalej povedal, že bude potrebné vybaviť víza, čo zabezpečí on ako aj všetky súvisiace záležitosti s tým, že po prvýkrát sa vycestuje na dobu 6 mesiacov. S týmto súhlasil. Ďalej ho oboznámil s tým, že z prvej výplaty bude stiahnutá odmena vo výške 400 eur za tieto úkony súvisiace s poučením, ktoré vykonal v tento deň a vybavenie víz a ďalších záležitostí. Termín vycestovania a zabezpečenia ostatných náležitostí nevedel povedať, hovoril niečo o dvoch až

troch mesiacoch. Následne dal mu podpísať nejaké poučenie, teda to o čom hovoril, pričom tieto listiny boli písané v nemeckom a anglickom jazyku a nejaká časť v slovenskom jazyku. Nečítal to, nakoľko im žalobca povedal, že listiny obsahujú ten predmet poučenia, o ktorom sa spoločne rozprávali a o čom ho informoval. Nakoniec mu dal podpísať jednu listinu bez názvu, v ktorej bolo uvedené, že on bezpodmienečne sľubuje, že uhradí zmenku vo výške 400 eur, pričom nebol tam uvedený dátum úhrady a taktiež bol zle vyplnený dátum podpisu, ktorý žalovaný opravil z 8. 7. na 8. 8. 2013. Teda pri podpise tohto dokumentu mal za to, že ide o 400 eur, ktoré majú byť uhradené z prvej výplaty tak ako im to žalobca prezentoval. Po obdržaní zmenkového platobného rozkazu zistil, že listina, ktorú na záver podpisoval, nie je tou listinou, nakoľko má už dopísaný názov Zmenka bez protestu a v listine je dopísaný dátum úhrady do 15. 9. 2013, čo v žiadnom prípade nepodpisoval a ani by s tým v danom prípade nesúhlasil, dokiaľ nebudú vybavené všetky potrebné doklady k vycestovaniu do zahraničia“.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, a oboznámením predložených listinných dokladov ako aj spisov tunajšieho súdu sp. zn. 19CbZm/245/2013, 19CbZm/248/2013, 22CbZm/248/2013 a zistil tento skutkový stav:

Podľa žalobcom predloženého originálu Zmenky „bez protestu“ vystavil žalovaný žalobcovi dňa 8. 8. 2013 zmenku na sumu 400 eur, v ktorej uviedol, že „bezpodmienečne sľubuje za túto zmenku zaplatiť sumu 400 eur žalobcovi a to do 15. 9. 2013 v mieste jeho trvalého bydliska.“

Z výsluchu žalovaného na pojednávaní konanom dňa 28. 1. 2014 súd zistil, že „dňa 8. 8. 2013 sa spolu so svojim kamarátom I. skontaktoval so žalobcom, vycestovali za ním do Humenného ako za sprostredkovateľom zamestnania v Spojených arabských emirátoch. Rozprávali sa s ním v hoteli asi 1 hodinu. Podstata ich rozhovoru bola, že on im hovoril o akú prácu sa jedná, za akých pracovných podmienok, vravel im aj o nejakých obmedzeniach alebo o nejakom správaní, aké je tam potrebné s tým, že on im vybaví pracovné víza a všetky ostatné veci a že za to celé vybavenie toho zamestnania, za to sprostredkovanie mu majú zaplatiť 400 eur, oni mu povedali, že toto nech bude z prvej výplaty stiahnuté s tým, že následne na to žalovaný mal ešte po tomto stretnutí zaslať žalobcovi výpis z registra trestov, ako aj ostatné písomnosti potrebné k vybaveniu pracovného víza. Ing. Pavlovkin, jeho priateľ, mu ich už poslal skôr, čiže na tomto stretnutí o týchto veciach rozprávali. Žalobca im ešte dal podpísať na štyroch stranách veľké poučenie písané v anglickom jazyku, že toto všetko im vysvetlil o živote v Spojených arabských emirátoch a o všetkých okolnostiach a že toto berú na vedomie. Každú stranu žalovaný podpisoval. Úplne poslednou stranou bola listina, ktorá pokiaľ mu bola predložená fotokópia zmenky zo spisového materiálu, tak sa jednalo o túto listinu, kde však nebolo napísané, že sa jedná o zmenku bez protestu, vôbec nebolo napísané, že má zaplatiť nejakú sumu žalobcovi, bolo tam len jeho meno, ktoré vypísal, trvalé bydlisko, rodné číslo, namiesto čísla pasu, bolo číslo občianskeho preukazu, akurát tam mal vypísal dátum a potvrdenie. Toto čo sa nachádza v spise je vypísané jeho vlastnou rukou, ale on takúto zmenku nikdy nepodpisoval. Toto popiera. Keď sa potom vrátil domov, mal problémy so svojim podnikaním a nestačil poslať žiadané listiny a nakoniec k sprostredkovaniu pracovného víza, ani práce nedošlo ani u neho, ani u pána Pavlovkina.“

Na tomto pojednávaní súd vyzval žalobcu na preukázanie existencie kauzy s tým, že podá aj stanovisko k tejto právnej skutočnosti a súdu oznámi, kedy by sa mohol žalobca z dôvodu svojho zdravotného stavu zúčastniť pojednávania. Následne podaním doručeným súdu dňa 30. 1. 2014 oznámil, že žalobca by pravdepodobne mal byť práceneschopný do 15. 2. 2014. Preto súd vo veci nariadil pojednávanie na 29. 4. 2014, pričom predvolanie na pojednávanie bolo doručené žalobcovi 17. 3. 2014 a jeho právnomu zástupcovi 27. 2. 2014. Až v deň pojednávania bolo súdu doručené oznámenie právneho zástupcu žalobcu, že sa žalobca odo dňa 14. 4. 2014 nachádza v stave práceneschopnosti a bolesti v chrbtici a dolných končatinách mu bránia v pohybe, žiada preto o ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní a odročenie na neurčito. Žiadosti bola pripojená iba fotokópia potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti pod č. M884989.

Podľa uznesenia Okresnej prokuratúry Humenné zo dňa 19. 12. 2013, č. k. 1Pv 589/13-4 bolo zrušené uznesenie policajta Obvodného oddelenia Policajného zboru Humenné, sp. zn. ORP-887/HE-HE-2013 zo dňa 29. 11. 2013, ktorým bolo podľa § 215 ods. 1 písm. b), ods. 4 Tr. por. zastavené trestné stíhanie vo veci prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zák. ako neopodstatnené, pričom z odôvodnenia tohto

rozhodnutia vyplýva, že skutok mal byť spáchaný na tom skutkovom podklade, že dňa 17. 8. 2013 v Humennom mala byť Jozefom Blahovským z Rudnianska, okr. Spišská Nová Ves vystavená zmenka bez protestu, ktorou sa Jozef Blahovský mal zaviazat' k úhrade čiastky vo výške 400 eur v prospech Ing. Ľubomíra Žolnu z Humenného a to do 1. 8. 2013, ktorý mal Jozefovi Blahovskému sprostredkovať prácu v zahraničí, pričom podľa udania Jozefa Blahovského nemá voči Ing. Ľubomírovi Žolnovi žiaden dlh. V priebehu prípravného konania Ing. Ľubomír Žolna odmietol vypovedať na okolnosti vystavenia zmenky s tým, že poškodení vedia kvôli čomu zmenku vypisoval a podpisoval. Podľa rozhodnutia prokurátora Ing. Ľubomír Žolna predostrel poškodeným ponuku na prácu v Saudskej Arábii a Bahrajne a v rámci jednaní im dal podpísať listiny v anglickom jazyku a medzi nimi aj zmenku, bez ďalšej snahy poškodeným prácu reálne zabezpečiť, čím bolo preukázané, že zo strany podozrivého došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty vyššie uvedeného trestného činu, z ktorého je tak usvedčovaný týmito ako aj ďalšími listinnými dôkazmi ako napr. emailom s prílohami za účelom zabezpečenia sľubovanej práce ako aj zmenkami, ktoré sú splatné.

Podľa oznámenia Obvodného oddelenia Policajného zboru Humenné, v trestnej veci vedenej na Obvodnom oddelení v Humennom pod ČVS:ORP-887/HE-HE-2013 bolo dňa 7. 3. 2014 vznesené obvinenie Ing. Ľubomírovi Žolnovi, nar. 11. 3. 1965, trvale bytom Jilemnického Sady č. 14 Humenné pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona, v ktorej veci vystupujú ako poškodený JG. a T..

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Predmetom konania je nárok žalobcu vyplývajúci zo žalobcom predloženej vlastnej zmenky vystavenej žalovaným. Voči tejto zmenke žalovaný vzniesol námietky týkajúce sa neexistencie kauzy a tak súd vyzval žalobcu, aby k tejto právnej okolnosti podal stanovisko, tento však bol vo veci nečinný.

Pre právne posúdenie veci súd poukazuje na ustanovenie čl. I. § 75 Zákona 191/1950 Zb. (zmenkový a šekový), podľa ktorého vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj sročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Napriek tomu, že tento zákon nepovažuje údaj sročnosti za bezpodmienečnú náležitosť zmenky; pokiaľ údaj o sročnosti zmenky je v zmenke uvedený musí byť v súlade s ustanovením § Čl.I § 33 vyššie uvedeného.

Podľa Čl.I § 33 vyššie uvedeného zákona, zmenku možno vystaviť na videnie, na určitú čas po videní, na určitý čas po dáte vystavenia a na určitý deň.

Zmenky s iným časom sročnosti alebo s postupnou sročnosťou sú neplatné.

Žalobcom predložená zmenka obsahuje údaj o sročnosti v tomto znení: „a to do ...“ , čo je neprípustný a zákonom nedovolený variant splatnosti zmenky, nakoľko ak je ako dátum sročnosti zmenky uvedený deň - tzv. fixná zmenka, musí tento údaj o splatnosti byť určitý v tom smere, že nepripúšťa uvedenie dlhšieho obdobia ako tohto konkrétneho dňa. Správne údaj o sročnosti zmenky mal byť uvedený konkrétnym dátumom teda : 15.9.2012.

Takýto neurčitý údaj, ktorý je uvedený na predmetnej zmenke robí zmenku neplatnou a aj z tohto dôvodu a vzhľadom na námietky žalovaného súd zisťoval kauzu zmenky, nakoľko samotným vystavením zmenky nedošlo ani k prípadnému uznaniu dlhu zo strany žalovaného.

Žalobca okolnosti, za ktorých bola zmenka vystavená, súdu nevysvetlil a dôvody jeho neúčasti na pojednávaní súd vyhodnotil tak, že účastník má právo, aby jeho vec bola prejednaná v jeho prítomnosti, avšak to neznamená, aby súd nemohol konať a rozhodnúť aj bez jeho prítomnosti, ak sú inak uvedené podmienky v § 101 ods. 1 O. s. p.

Žalobca sa na prvé pojednávanie vo veci samej nedostavil z dôvodu práceneschopnosti a keď následne oznámil, kedy sa bude môcť pojednávanie zúčastniť a súd vo veci pojednávanie nariadil, v deň pojednávania doručil súdu žiadosť o odročenie z dôvodu, že je už 2 týždne práceneschopný. Jeho žiadosť však nebola v súlade s ustanoveniami § 119 O. s. p. a keďže žalobca ani nepodal stanovisko k námietkam žalovaného, hoci to prehlásil jeho právny zástupca na prvom pojednávaní, ktoré sa vo veci konalo, samotný žalovaný svojou nečinnosťou sa obral o svoje procesné práva.

Podľa § 101 O.s.p., účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu. Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

Podľa § 153 O.s.p., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov ako aj na základe skutočností, ktoré neboli účastníkmi sporné alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné alebo závažné pochybnosti.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalobca bol poučený v uznesení o procesných právach a poučeniach, ktoré bolo doručené jeho právnomu zástupcovi o povinnosti predložiť a označiť všetky dôkazy na preukázanie svojich pravdivosti v určitej lehote, inak súd na ne súd prihliadať nebude. S prihliadnutím na to teda súd konštatuje, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o ním tvrdených skutočnostiach. Dôkazným bremenom sa v zmysle ustálenej judikatúry (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24.6.2010 sp. zn. 5Obo 52/2010) rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná, a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť nebola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorú existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

Súd na základe vykonaného dokazovania aj s prihliadnutím na vznesenie trestného obvinenia voči žalobcovi, hoci poškodeným v tejto trestnej veci nie je žalovaný, uzavrel, že v danom prípade žalobca neunesol dôkazné bremeno o ním tvrdených skutočnostiach o dôvode vystavenia zmenky, ktorá samotná je zmenkou neplatnou a z jej titulu nároky žalobca uplatňovať nemôže.

Preto súd zrušil podľa § 175 ods. 3 O. s. p. vydaný zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a keďže úspešnému žalovanému vznikli trovy konania zaplatením súdneho poplatku za podané námietky vo výške 24 eur, súd mu v tejto výške priznal trovy konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Odvolanie je potrebné podať v 2 písomných vyhotoveniach. V odvolaní má sa popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v čom sa vidí nesprávnosť tohto rozhodnutia alebo postupu súdu a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.